

**60 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗΣ
60 ΧΡΟΝΙΑ ΑΔΙΑΚΟΠΗΣ ΠΑΛΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ
ΤΟΥ ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ**

Σύντροφοι, συναγωνιστές και φίλοι,

Συμπληρώνονται 60 στρογγυλά χρόνια από τον Οκτώβριο του 1964 και την έκδοση του πρώτου τεύχους της «Αναγέννησης», μέσα από τις σελίδες της οποίας εγκαινιάζεται η δημόσια εμφάνιση του μαρξιστικού-λενινιστικού κινήματος στη χώρα μας.

Μετά το 20ό Συνέδριο του Κομμουνιστικού Κόμματος Σοβιετικής Ένωσης τον Φεβρουάριο του 1956, για το διεθνές κίνημα ξημέρωνε μια διαφορετική, χειρότερη ημέρα. Η γυαλιστερή όσο και αναθεωρητική καινούρια γραμμή, η ρήξη με το επαναστατικό παρελθόν και η συμφιλίωση με το καπιταλιστικό σύστημα, συνδυασμένη με τις αθρόες όσο και πραξικοπηματικές καθαιρέσεις στελεχών του κομμουνιστικού κόμματος, τις διαγραφές εκατοντάδων μελών, και το φύτεμα νέας καθοδήγησης στο ΚΚΣΕ, σηματοδοτούσαν την ανοιχτή ιδεολογική, πολιτική και οργανωτική επίθεση του ρεβιζιονισμού.

Όμως το Κομμουνιστικό Κόμμα της Σοβιετικής Ένωσης, όπως και τα άλλα, τότε μεταλλασσόμενα, κομμουνιστικά κόμματα, διατηρούσαν ακόμη την αίγλη και την ακτινοβολία του πρόσφατου ηρωικού παρελθόντος τους. Ειδικά οι μπολσεβίκοι της ΕΣΣΔ είχαν θεμελιώσει το πρώτο σοσιαλιστικό κράτος στην ιστορία, και είχαν πρωτοστατήσει στη συντριβή της ναζιστικής μηχανής που είχε αποτελέσει απειλή για ολόκληρη την οικουμένη. Χρειαζόταν καθαρή ταξική ματιά, και ψυχικό σθένος για να μπορέσει να αρθρώσει κανείς πολιτική κριτική και να μπει σε αντιπαράθεση με το μέχρι πρότινος ηρωικό κομμουνιστικό σοβιετικό κόμμα και την σημαιοφόρο χώρα του σοσιαλισμού, τη χώρα του Λένιν και του Στάλιν.

Έναν μόλις μήνα μετά το 20ό Συνέδριο του ΚΚΣΕ, δηλαδή τον Μάρτιο του 1956, η Ελλάδα μπαίνει στην τροχιά της ΕΣΣΔ: η νέα ρεβιζιονιστική σοβιετική ηγεσία με πραξικοπηματική επέμβαση στα εσωτερικά του ΚΚΕ, οργανώνει την περιβόητη «6η Ολομέλεια», που θα καθαιρούσε τον -μέχρι εκείνη τη στιγμή- γραμματέα του ΚΚΕ, Νίκο Ζαχαριάδη, και θα φύτευε τη νέα καθοδήγηση των Κολιγιάννη και Παρτσαλίδη, για να υπηρετηθεί η αναθεωρητική καινούρια κατεύθυνση. Η επίθεση του ρεβιζιονισμού, τόσο στο ΚΚΣΕ, όσο και στο ΚΚΕ, είναι δριμυία. Τόσο στη σοβιετική ένωση και στις χώρες κυρίως της κεντρικής και ανατολικής Ευρώπης, όσο και στην Ελλάδα.

Στην πολιτική προσφυγιά, οι σύντροφοι -στελέχη του επαναστατικού ΚΚΕ- Πολύδωρος Δανηλίδης και Γαβρήλος Παπαδόπουλος στη Ρουμανία μαζί με άλλους κομμουνιστές πολιτικούς πρόσφυγες από την Τσεχοσλοβακία, την Ουγγαρία, την Πολωνία ιδρύουν τη Μαρξιστική - Λενινιστική Οργάνωση (ΜΛΟ) των πολιτικών προσφύγων, με φωνή της το περιοδικό «Επαναστάτης». Οι κομμουνιστές μαχητές του ΕΛΑΣ και του ΔΣΕ στις ανατολικές χώρες, την ώρα που γνώριζαν κάθε είδους επιθέσεις και διώξεις από τις κρατικές αρχές των ανατολικών χωρών και τη διορισμένη ηγεσία του ΚΚΕ, δεν ανέπτυσαν μόνο την αντιρεβιζιονιστική επιχειρηματολογία και αγώνα, αλλά προωθούσαν την υπόθεση της οργανωτικής συνένωσης των προσπαθειών τους.

Στη χώρα μας, οι κομμουνιστές πάλευαν σε συνθήκες άγριας αστυνομικής τρομοκρατίας και διώξεων από το κράτος της Δεξιάς, και χιλιάδες εξ αυτών βρίσκονταν στην εξορία, υποκείμενοι σε απομόνωση, βασανιστήρια, σωματικά και ψυχικά μαρτύρια. Ίσως η πιο «ανώδυνη» στέρση ξεκινούσε από το επίπεδο της πληροφόρησης, για το τι γινόταν στην Ελλάδα και στον κόσμο. Κορυφωνόταν με την στέρση του νερού, της τροφής, των οικείων και των παιδιών τους, που οι

εξόριστοι δεν θα έβλεπαν ποτέ ξανά, παρά μόνο αν αρνούσαν την κομμουνιστική τους ταυτότητα.

Όμως, στις εξορίες και τα θανατονήσια, «λύγισαν τα βασανιστήρια, όχι οι αγωνιστές». Η αντιρεβιζιονιστική πάλη στην Ελλάδα αναπτύσσει ρίζες ήδη από το καλοκαίρι του 1956, σε έναν από τους πιο άνυδρους τόπους, στο στρατόπεδο εξόριστων του Άη Στράτη.

Μάλιστα, εκείνοι που θα συγκροτήσουν τον πρώτο οργανωμένο πολιτικό πυρήνα μαρξιστών-λενινιστών στην Ελλάδα τον Ιούνιο του 1964, είναι κύρια πρώην εξόριστοι του Άη Στράτη. Η συγκρότηση πραγματοποιήθηκε με πρωτοβουλία του Ισαάκ Ιορδανίδη, καθώς και του Γιάννη Χοτζέα, και έπειτα από σύσκεψη στην Αθήνα μιας μικρής ομάδας κομμουνιστών.

Συμπληρώσαμε κιάλας 9 χρόνια χωρίς τον σύντροφό μας Ισαάκ Ιορδανίδη, τον πρωτεργάτη της ίδρυσης του μ-λ κινήματος στη χώρα μας, τον ακλόνητο αγωνιστή που πέρασε σχεδόν 20 χρόνια της ζωής του στα στρατόπεδα και στις εξορίες της Ικαρίας, της Μακρονήσου, των Κυθήρων, της Λέρου, και, βέβαια, του Άη Στράτη.

Η σύσκεψη της Αθήνας αποφάσισε τη δημιουργία μαρξιστικής-λενινιστικής οργάνωσης, εξέλεξε γραμματέα της το σύντροφο Ισαάκ Ιορδανίδη και κατέληξε πως, μετά την άλωση του ΚΚΕ από το ρεβιζιονισμό, θα πρέπει όλες οι προσπάθειες να εστιαστούν στην οικοδόμηση προϋποθέσεων για την ανασύσταση ενός πραγματικά επαναστατικού ΚΚΕ. Η σύσκεψη αποφάσισε την έκδοση του περιοδικού «Αναγέννηση», απόφαση που θα λάμβανε σάρκα και οστά μόλις 4 μήνες μετά, τον Οκτώβρη του 1964, με εκδότη της Αναγέννησης τον σύντροφο Ισαάκ Ιορδανίδη και υπεύθυνο συντάκτη τον σύντροφο Γιάννη Χοντζέα.

Το δρόμο της αντιρεβιζιονιστικής πάλης είχαν στρώσει ήδη από τις αρχές του 1963 οι «Ιστορικές Εκδόσεις», οι οποίες με την έκδοση έργων του Μάο Τσετούνγκ και ντοκουμέντων αντιρεβιζιονιστικής πολεμικής του ΚΚ Κίνας έθεταν τις βάσεις για μια προκαταρκτική συσπείρωση κομμουνιστών γύρω από ένα κέντρο.

Έτσι οι «Ιστορικές Εκδόσεις» και στη συνέχεια η «Αναγέννηση» λειτούργησαν ως ένα μέσο, όχι μόνο της αντιρεβιζιονιστικής ενημέρωσης, που πνιγόταν από την ηγεσία της ΕΔΑ, αλλά και ως άξονας συσπείρωσης κομμουνιστών μαρξιστών-λενινιστών.

Στον αγώνα αυτό, η ΕΔΑ απαντούσε με διαγραφές και σφοδρές συκοφαντικές επιθέσεις ενάντια στη φωνή των μαρξιστών-λενινιστών, μεταξύ άλλων με παρεμβάσεις αποκλεισμού της κυκλοφορίας της «Αναγέννησης» στα περίπτερα.

Ωστόσο, όλα αυτά δεν εμπόδισαν την ανάπτυξη της δουλειάς των μαρξιστών-λενινιστών και την συγκέντρωση δυνάμεων γύρω τους. Μαζική έκφραση της δουλειάς αυτής, ήταν η συγκρότηση φοιτητικής παράταξης (ΠΠΣΠ) η οποία από το 1964 μέχρι και τη χούντα των συνταγματαρχών, ανέπτυξε έντονη, ουσιαστική, και πλατιά δράση.

Δυστυχώς η αμερικανοστήριχτη φασιστική δικτατορία τον Απρίλιο του 1967, δίπλα σε κάθε δημοκρατική έκφραση και ελευθερία, θα έβαζε πάγο όχι μόνο στην ΠΠΣΠ, αλλά και στην εβδομαδιαία εφημερίδα του «Λαϊκού Δρόμου», η οποία δεν είχε προλάβει να συμπληρώσει 6 μήνες ζωής από την πρώτη έκδοσή της τον Ιανουάριο του 1967.

Ούτε η ΣΠΑΚ, η Συνεπής Πολιτική Αριστερή Κίνηση, με γραμματέα της τον σ Ισαάκ Ιορδανίδη, η οποία προσπάθησε να γίνει -σε συνθήκες απαγόρευσης της νόμιμης δράσης του κομμουνιστικού κινήματος- νόμιμη οργάνωση και έκφραση των μαρξιστών-λενινιστών, πρόλαβε να αναπτύξει τη δράση της. Δύο μόλις εβδομάδες μετά την ίδρυσή της, στις αρχές Απριλίου 1967, το πραξικόπημα της 21ης Απριλίου θα της έδινε πρόωρο τέλος.

Η «Αναγέννηση», έχοντας συμπληρώσει 3,5 χρόνια σκληρού αγώνα, μικρή γεύση του οποίου μπορούμε να έχουμε στους αναδημοσιευμένους σήμερα τόμους όλων των άρθρων της, από τον Οκτώβριο του 1964 μέχρι τον Απρίλιο του 1967, μπαίνει στον γύψο. Πολλά στελέχη του

μαρξιστικού - λενινιστικού κινήματος στη χώρα μας, μεταξύ των οποίων ο σύντροφος Ισαάκ Ιορδανίδης, συλλαμβάνονται, και μεταφέρονται σε στρατόπεδα συγκέντρωσης. Άλλο κομμάτι φεύγει στο εξωτερικό.

Όμως, ούτε και τώρα, οι εξορίες και τα στρατόπεδα αποδίδουν. Μόνο αναστέλλουν. Δημιουργημένη μέσα στα δύσκολα χρόνια της 7ετίας, η Οργάνωση των Μαρξιστών Λενινιστών Ελλάδας (ΟΜΛΕ) περνά στη νομιμότητα μετά την πτώση της δικτατορίας και κάνει σημαντικά βήματα ανάπτυξης. Επανεκδίδεται ο «Λαϊκός Δρόμος», επανέρχεται η ΠΠΣΠ στις φοιτητικές σχολές, και η πλατιά φωνή των μαρξιστών λενινιστών αναπτύσσεται με την ΠΜΣΠ (Προοδευτική Μαθητική Συνδικαλιστική Παράταξη) στο μαθητικό κίνημα, και την ΠΕΣΠ (Προοδευτική Εργατική Συνδικαλιστική Παράταξη στο πεδίο του συνδικαλισμού).

Η δουλειά της ΟΜΛΕ οδηγεί στα χρόνια 1975-1976 στον υψηλότερο, ως τότε, βαθμό την ιδεολογικοπολιτική και οργανωτική επιρροή του μ-λ κινήματος. Για πρώτη φορά στην ως τότε ιστορία τους, οι μαρξιστές λενινιστές της Ελλάδας είχαν τη δυνατότητα να παρεμβαίνουν με μαζικούς όρους στο μαθητικό, στο φοιτητικό αλλά και στο εργατικό συνδικαλιστικό κίνημα, συσπειρώνοντας χιλιάδες αγωνιστές κάτω από τα πανό της στις μεγάλες δημοκρατικές, αντιμπεριαλιστικές κινητοποιήσεις και διαδηλώσεις εκείνης της περιόδου. Ο συνδυασμός της νόμιμης δράσης (έξω δηλαδή από το καθεστώς των απαγορεύσεων και των διώξεων), και της επαναστατικής γραμμής που αποκτούσε ρίζες στο κίνημα που αναπτυσσόταν, έδωσε στο μαρξιστικό λενινιστικό κίνημα μεγάλη ώθηση.

Παρά το γεγονός ότι το μαρξιστικό-λενινιστικό κίνημα στην Ελλάδα δεν μπόρεσε να αποκτήσει εκείνες τις διαστάσεις που θα του επέτρεπαν να γίνει ο βασικός μοχλός πολιτικών εξελίξεων, ωστόσο αφήνει καθαρή την αγωνιστική συμβολή και σφραγίδα του σε όλη την 60χρονη πορεία του, αποτυπωμένη με ενάργεια σε κορυφαίες στιγμές της νεότερης ιστορίας του τόπου.

Με την αφορμή της συμπλήρωσης, τη χρονιά που πέρασε, μισού αιώνα από τα γεγονότα του Νοέμβρη του 1973, θυμόμαστε πόσο σημαντικός, ιστορικός σταθμός στάθηκε το Πολυτεχνείο για τις κοινωνικές και πολιτικές εξελίξεις στη χώρα, προωθώντας στην ημερήσια διάταξη τα μεγάλα αιτήματα για την απαλλαγή της Ελλάδας από την αμερικανονατοϊκή υποδούλωση και το γκρέμισμα της στρατιωτικοφασιστικής δικτατορίας και υποδεικνύοντας ως μοναδικό δρόμο για την πραγματοποίηση αυτών των αιτημάτων, την ενεργητική συνένωση του φοιτητικού κινήματος με το αντιφασιστικό-αντιμπεριαλιστικό κίνημα, την επαναστατική συσπείρωση και πάλη των πλατιών λαϊκών μαζών με επικεφαλής την εργατική τάξη.

Δυστυχώς, συνδυασμός αρνητικών εξελίξεων μετά τα μέσα της δεκαετίας του 1970, τόσο στην εγχώρια πολιτική σκηνή (με κομματικές διασπάσεις και ταυτόχρονη εκτόνωση του ευρύτερου δημοκρατικού και λαϊκού κινήματος με την υπόσχεση της «αλλαγής» που θα έφερνε το ΠΑΣΟΚ), όσο και στη διεθνή (με καίριο ιστορικό πλήγμα την παλινόρθωση του καπιταλισμού και στην Κίνα, γεγονός που δυσκόλευε τους όρους αντιπαράθεσης με τον ρεβιζιονισμό και εν γένει με τον καπιταλισμό), η πορεία ανάπτυξης του μαρξιστικού λενινιστικού κινήματος (και) στη χώρα μας, ανακόπηκε.

Εξήντα χρόνια από την έκδοση της «Αναγέννησης», που εγκαινίασε την οργανωμένη, δημόσια εμφάνιση του μαρξιστικού-λενινιστικού κινήματος της Ελλάδας, οι βασικές κατευθύνσεις που θεμελίωσε και η γενική γραμμή που πρόβαλλε για όλα τα ζητήματα που απασχόλησαν και εξακολουθούν να απασχολούν και σήμερα το αριστερό και κομμουνιστικό κίνημα, διατηρούν ακέραιη τη σημασία τους και αποτελούν πολύτιμη συμβολή και παρακαταθήκη για τους σημερινούς αγώνες των μαρξιστών-λενινιστών και όλου του λαού στις νέες συνθήκες που έχουν διαμορφωθεί στον κόσμο και τη χώρα μας.

Παρά την πολεμική και τις συκοφαντίες που δέχεται περίπου από τη στιγμή που υφίσταται ως τέτοιο, το μαρξιστικό-λενινιστικό κίνημα συνεχίζει στην πορεία που έχει χαράξει. Και έχει καταφέρει, τις τελευταίες δεκαετίες, μετά από μία περίοδο υποχώρησής του, μέσα από επίμονες προσπάθειες, να επανακτά και να επανασυσπειρώνει, ως ένα βαθμό, δυνάμεις. Καρπός αυτών των προσπαθειών, το Μ-Λ ΚΚΕ, το οποίο επιδιώκει να βαδίζει σταθερά στις θεμελιώδεις κατευθύνσεις που χάραξε το μαρξιστικό-λενινιστικό κίνημα από την ίδρυσή του, υπογραμμίζοντας την αξία τους και επικαιρότητά τους.

60 χρόνια μετά την έκδοση της Αναγέννησης και τη συγκρότηση του πρώτου πυρήνα μαρξιστών λενινιστών στη χώρα μας, συνεχίζουμε ακλόνητα τον αγώνα «ΓΙΑ ΜΙΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ», όπως ακριβώς σημειωνόταν στο πρώτο τεύχος της «Αναγέννησης».